

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 77)

z dnia 20 maja 2025 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 77)

20 maja 2025 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem posła **Krzysztofa Truskolaskiego (KO)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek obrad:

- zmiany w składzie prezydium Komisji,
- zmiany w składzie podkomisji do spraw wykorzystywania środków pochodzących z Unii Europejskiej,
- rozpatrzenie w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady ustanawiającego Instrument na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy poprzez Wzmocnienie Europejskiego Przemysłu Obronnego (COM(2025) 122 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP,
- rozpatrzenie w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych (27 maja 2025 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2025) 87, 136),
- rozpatrzenie w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (26 maja 2025 r.) w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2025) 236),
- rozpatrzenie w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: „Wizja dla rolnictwa i żywności. Wspólne kształtowanie unijnego sektora rolnego i spożywczego, atrakcyjnego dla przyszłych pokoleń” (COM(2025) 75 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego stanowiska rządu,
- rozpatrzenie w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/691 w odniesieniu do wsparcia pracowników stojących w obliczu nieuchronnego zwolnienia w przedsiębiorstwach będących w trakcie restrukturyzacji (COM(2025) 140 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

W posiedzeniu udział wzięli: **Ignacy Niemczycki** sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów wraz ze współpracownikami, **Jacek Czerniak** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Paweł Bejda** sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej wraz ze współpracownikami, **Jacek Karnowski** sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej wraz ze współpracownikami oraz **Zbigniew Czachór** stały doradca Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Jackiewicz, Joanna Heger, Monika Włodarska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Europejskich i Współpracy Międzynarodowej; **Dorota Olejniczak** – ekspert ds. legislacji w Biurze Ekspertyz i Ocen Skutków Regulacji, **Zofia Springer** – specjalista ds. finansów publicznych w BEOS, **Kamilla Kurczewska** – specjalista ds. systemu gospodarczego w BEOS.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski(KO):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej.
Stwierdzam kworum.

Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, ministrów, a także towarzyszące im osoby. Przechodzimy do rozpatrzenia punktu pierwszego, czyli uzupełnienia składu prezydium Komisji. Przypominam, że na początku kadencji Komisja ustaliła liczbę pięciu zastępców przewodniczącego. Aktualnie w prezydium Komisji brakuje przedstawiciela klubu Polska2050. Uprzejmie proszę o zgłoszenie kandydata.

Poseł Rafał Kasprzyk (Polska2050-TD):

W imieniu klubu Polska2050-TD zgłaszam kandydaturę Łukasza Osmalaka. To członek Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii, w prezydium podkomisji do spraw przejrzystości algorytmu słusznej inteligencji zajmujący się na co dzień, co bardzo ważne...

Może dokończyć, że również wieloletni samorządowiec. Uprzejmie proszę o przegłosowanie tej kandydatury.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję bardzo.
Czy pan poseł się zgadza?

Poseł Łukasz Osmalak (Polska2050-TD):

Oczywiście, wyrażam zgodę. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Czy jest sprzeciw wobec zgłoszonej kandydatury pana posła Łukasza Osmalaka? Nie widzę. Szanowni państwo, w związku z tym **stwierdzam, że Komisja uzupełnia skład prezydium**. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu pierwszego. Panu posłowi gratuluję.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu drugiego, czyli zmian w składzie podkomisji stałej do spraw wykorzystywania środków pochodzących z Unii Europejskiej. Przypominam, że na podstawie uzgodnień prezydium Komisji podkomisja liczy ośmiu członków, w tym z Koalicji Obywatelskiej – dwóch, z Prawa i Sprawiedliwości – trzech, z Polski2050-TD oraz Lewicy – po jednym członku.

Uprzejmie informuję, że poseł Konrad Frysztak rezygnuje z członkostwa w podkomisji. W związku z powyższym proszę przedstawicieli Koalicji Obywatelskiej o zgłoszenie kandydatury w miejsce pana posła. Ja chciałbym zgłosić pana posła Jacka Niedźwiedzkiego, który jest nieobecny, ale na moje ręce wyraził zgodę na uczestniczenie w podkomisji. Czy jest sprzeciw wobec takiego składu osobowego podkomisji? Nie widzę, dziękuję. **Komisja dokonała zmiany w składzie osobowym podkomisji**. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu drugiego.

Przechodzimy do punktu trzeciego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej oraz Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej wniosku dotyczącego rozporządzenia Rady ustanawiającego Instrument na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy poprzez Wzmocnienie Europejskiego Przemysłu Obronnego, COM(2025) 122 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

Rząd reprezentuje pan minister Paweł Bejda, sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Obrony Narodowej Paweł Bejda:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, panie ministrze, zagrożenie dla bezpieczeństwa wschodniej granicy Unii Europejskiej zobligowało państwa członkowskie i instytucje unijne do zintensyfikowania prac mających na celu wzmocnienie bezpieczeństwa i obronności Unii Europejskiej. Polska wspiera działania UE mające na celu rozszerzenie zakresu finansowania inwestycji obronnych, w szczególności ukierunkowane na wzmacnianie obrony kolektywnej w ramach NATO oraz gotowości obronnej UE.

W ostatnim czasie w państwach członkowskich można zauważyć permanentny wzrost wydatków na obronność, jednak poziom inwestycji pozostaje niewystarczający do zrekompensowania wcześniejszego niedofinansowania rynku obronnego. Analiza zagrożeń dla bezpieczeństwa UE oraz ścieżki wzmacniania europejskiej obronności zostały zaprezentowane w białej księdze na temat przyszłości obronności europejskiej Readiness 2030. Wzmacnianie zdolności wojskowych przemysłu obronnego oraz budowa wspólnych rynków produkcji obronnych zostały określone jako priorytetowe.

Kluczowym elementem białej księgi jest mechanizm wsparcia finansowego rozwoju zdolności wojskowych ReArm Europe. Jednym z jego elementów jest Instrument na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy poprzez Wzmocnienie Europejskiego Przemysłu Obronnego, czyli program SAFE. Celem ReArm Europe jest mobilizacja 800 mld euro na rzecz zwiększenia autonomii europejskiej w zakresie obrony, w tym 150 mld euro w ramach instrumentu SAFE. Instrument SAFE ma zapewnić państwom członkowskim pożyczki w wysokości do 150 mld euro na zamówienia w obszarze zdolności obronnych określonych przez Radę Europejską.

Celem jest wzmocnienie zdolności produkcyjnych unijnego przemysłu obronnego. Oferowane pożyczki będą miały charakter długoterminowy, to jest maksymalna zapadalność 45 lat z możliwym dziesięcioletnim okresem karencji w spłacie kapitału, co oznacza średni termin zapadalności pożyczki około 28 lat. Warunki finansowe pożyczek będą określone na podstawie przyjętej przez Komisję Europejską strategii finansowania jednolicie dla wszystkich krajów członkowskich. Co istotne, produkty związane z obronnością, nabywane w ramach zamówień realizowanych na zasadzie współpracy obejmujących wkład instrumentu określonego w tym rozporządzeniu powinny zostać zwolnione z VAT.

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej będzie dążył do uszczegółowienia poszczególnych kwestii z proponowanych zapisów instrumentu, w tym m.in. w zakresie początkowej daty kwalifikowalności działań, które mogą być finansowane ze środków SAFE, połączenia pomiędzy wspólnymi zamówieniami a planem inwestycyjnym, uproszczenia wdrażania instrumentu i ograniczenia obowiązków administracyjnych, okresowego przeglądu instrumentu SAFE pod kątem efektywności jego wdrażania i wykorzystywania środków przez poszczególne państwa w celu wprowadzenia ewentualnych zmian i usprawnień, kryteriów kwalifikowalności wykonawców i podwykonawców docelowo pozyskiwanych produktów obronnych w kontekście wymogu, aby 65% kosztów komponentu produktu końcowego pochodziło z Unii Europejskiej, państw EFTA lub Ukrainy, poszerzenia zakresu kategorii produktów objętych dofinansowaniem, wzmocnienia zapisów SAFE umożliwiających możliwie szeroką współpracę z państwami niebędącymi członkami UE ze względu na rozbudowanie współzależności w ramach relacji transatlantycznych i NATO.

W zakresie oceny skutków finansowych udzielenie pożyczek z instrumentu SAFE dla państw członkowskich niesie oczywiście zobowiązanie spłaty, niemniej jednak w perspektywie długoterminowej może być uznane za korzystne dla rozwoju gospodarczego beneficjentów. Kwestia finansowania programów modernizacyjnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej z wykorzystaniem instrumentu SAFE będzie przedmiotem koordynacji właściwych resortów. Współpracujemy jako MON z Ministerstwem Rozwoju i Technologii, Ministerstwem Aktywów Państwowych, Ministerstwem Finansów oraz Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej.

Panie przewodniczący, bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję, panie ministrze.

Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Radosław Lubczyk. Bardzo proszę pana posła o zabranie głosu.

Posel Radosław Lubczyk (PSL-TD):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, wspieram z pełnym przekonaniem wnioszek o przyjęcie rozporządzenia Rady ustanawiającego Instrument na rzecz Zwiększenia Bezpieczeństwa Europy poprzez Wzmacnianie Europejskiego Przemysłu Obronnego.

Dzisiaj terrorystyczna Rosja, która zaatakowała Ukrainę i toczy tam swoje ataki terrorystyczne na szpitale, na dzieci, na przedszkola, na szkoły, niestety ujawniła wszystkie słabości naszego systemu bezpieczeństwa, od zbyt dużego uzależnienia od dostaw zewnętrznych, przez brak interoperacyjności, aż po fragmentaryzację przemysłu obronnego. W sytuacji dalszej eskalacji i rosnącej niepewności co do przyszłej roli Stanów Zjednoczonych w systemie bezpieczeństwa Europy musimy postawić na własne zdolności i współpracę regionalną.

Ten instrument to konkretne narzędzie 150 mld euro w formie preferencyjnych pożyczek dla państw członkowskich. Środki te pozwolą sfinansować wspólne zamówienia szybciej, taniej i skuteczniej. Co więcej, inwestycje będą kierowane na produkcję prowadzoną w Europie, co oznacza wzmocnienie naszej suwerenności technologicznej i przemysłowej, a także miejsca pracy i rozwój dla naszych przedsiębiorców.

Z perspektywy Polski, państwa należącego do wschodniej flanki NATO i Unii Europejskiej, to szansa, ale i obowiązek. Musimy rozwijać nasze możliwości produkcyjne, modernizować armię i jednocześnie budować wspólne bezpieczeństwo w oparciu o europejską solidarność. Umożliwi to nie tylko lepsze przygotowanie naszych sił zbrojnych, ale także szybsze i skuteczniejsze wsparcie dla walczącej Ukrainy poprzez uzupełnianie krajowych zapasów sprzętu po przekazaniu go naszym partnerom.

Szanowni państwo, jako członek Komisji Obrony Narodowej wiem, jak wielkim wyzwaniem są inwestycje w nowoczesne systemy zbrojenia. Wiem też, że samodzielnie nie zbudujemy odpornego i konkurencyjnego przemysłu. Potrzebujemy współpracy i wspólnych mechanizmów finansowych. Ten instrument tworzy te warunki, przewiduje wspólne zamówienia, upraszcza, proceduje, daje preferencje wykonawcom z UE, EOG i Ukrainy. Dodatkowo przewiduje czasowe zwolnienie z VAT i jasne zasady kwalifikacji, które zabezpieczą nasze interesy strategiczne. Jest przemyślany, sprawiedliwy i, co dla mnie szczególnie ważne, oparty na zasadzie proporcjonalności. Wprowadza limity koncentracji środków i wspólne działanie, a nie wyścig zbrojny. Jest zgodny z naszym interesem narodowym i interesem wspólnotowym.

Z tego miejsca apeluję do wszystkich, niezależnie od różnic światopoglądowych, o poparcie tego projektu bezpieczeństwa. Nie ma barw politycznych. Europa musi być silna nie tylko politycznie, ale też technologicznie i militarnie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję, panie pośle.

Otwieram dyskusję.

Jako pierwszy zgłasza się pan przewodniczący Szymon Szynkowski vel Sęk. Proszę bardzo.

Posel Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Dziękuję panu przewodniczącemu.

Panie ministrze, szanowni państwo, sam instrument na poziomie europejskim, umożliwiający zaciąganie pożyczek na preferencyjnych zasadach, jeśli chodzi o obronność, jest oczywiście właściwym kierunkiem, natomiast mam jednak odmienną od posła sprawozdawcy ocenę tego instrumentu.

Ten instrument jest bowiem obwarowany całym szeregiem kryteriów. Nie jest oceną właściwą taka, że niedostatki europejskiego przemysłu zbrojeniowego... Czy może inaczej, bo nie ma europejskiego przemysłu zbrojeniowego – jest po prostu przemysł zbrojeniowy poszczególnych państw członkowskich UE. Niedostatki, które uwiarydliły się w związku z agresją Rosji na Ukrainę, wynikają z tego, że Europa dokonywała zakupów i rozwoju przemysłu i przyczyniała się w ten sposób do rozwoju przemysłu zbrojeniowego w innych krajach. No, nie. Gdyby Europa ponosiła odpowiednie nakłady po prostu na obronność i dokonywała zakupów także w Stanach Zjednoczonych, także w Korei w odpowiednim czasie, także gdyby Polska to robiła przed rokiem 2015, wówczas wielu problemów udało by się uniknąć. Te braki są w tej chwili nadrabiane, natomiast mechanizm SAFE ma ograniczać nas pod względem środków, które z niego pozyskamy w kontekście dokonywania zakupów. 65% kosztów ma być wydawanych, mówiąc w dużym uproszczeniu, w krajach UE, EOG i Ukrainy. Cieszą zapewnienia rządu, że będzie dążył do poszerzenia możliwości współpracy z krajami spoza UE, szczególnie w kontekście relacji transatlantycznych.

Natomiast mam bardzo konkretne pytania, na które chciałbym prosić o konkretne odpowiedzi. Te pytania są cztery.

W jaki sposób rząd ma w planach doprowadzić do uwzględnienia relacji transatlantyckich i interoperacyjności na poziomie NATO w instrumencie SAFE? Jaki poziom tego mechanizmu byłby dla nas satysfakcjonujący?

Czy Polska rozważa postulowanie rozszerzenia listy państw, których komponenty mogą stanowić wymagane minimum 65% kosztów produktu końcowego o Stany Zjednoczone, obok obecnie uwzględnionych państw, tak aby Sejm mógł wspierać polskie zamówienia w amerykańskim przemyśle zbrojeniowym? Jeżeli nie, to czy rozważane są inne narzędzia pozwalające na wykorzystanie unijnego wsparcia na przynajmniej częściowe zakupy uzbrojenia w Stanach?

Czy będą prowadzone działania przez polski rząd, które pozwolą na uwzględnienie interesów zakupowych Polski w relacjach z innymi sojusznikami, od których nabywamy uzbrojenia, na przykład z Koreą Południową czy Turcją? Przecież również tam kupujemy broń.

W jaki sposób rząd polski chce osiągnąć cel równomiernego rozwoju przemysłu zbrojeniowego dzięki instrumentowi SAFE – mowa o własnym przemyśle zbrojeniowym – i uniknięcia nadmiernego faworyzowania państw Unii Europejskiej z rozwiniętym już w tej chwili przemysłem zbrojeniowym?

Jakie to są kraje, oczywiście nie muszę mówić. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję.

Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos w tym punkcie? Nie widzę. Zamykam dyskusję.

Przekazuję głos panu ministrowi. Proszę o odniesienie się do pytań pana przewodniczącego.

Sekretarz stanu w MON Paweł Bejda:

Bardzo dziękuję.

Na część pytań, panie ministrze, panie pośle, odpowiedzą moi pracownicy, natomiast ja ustosunkuję się do bardzo ważnej kwestii, którą pan poruszył, w jaki sposób mogą skorzystać z tego finansowania również państwa, z którymi już współpracujemy, czyli Korea Południowa i Stany Zjednoczone.

Prowadzimy w tej kwestii rozmowy. Stany Zjednoczone i Korea doskonale zdają sobie sprawę, że UE kładzie na stole ogromną kwotę pieniędzy na rozwinięcie europejskiego przemysłu obronnego. Szansa jest, uważam, w tym momencie. I taką szansę widzą też nasi partnerzy, o których wcześniej wspomniałem, przy tworzeniu spółek joint venture czy to z Polską Grupą Zbrojeniową, czy z firmami prywatnymi. Chodzi po prostu o to, żeby przynajmniej te 65% elementów było produkowane na terenie UE. To by już całkowicie wypełniało sprawę.

Jeżeli chodzi o Turcję, ma pan rację. Turcja ma bardzo ciekawe rozwiązania, m.in. na przykład kołowy transport opancerzony i ciężki bojowy wóz piechoty. To jest tylko jeden z przykładów. Systemy bezzałogowe. Z Turkami też prowadzimy tego typu rozmowy.

Ministerstwem wiodącym, jeżeli chodzi o przemysł obronny, przypomnę, jest Ministerstwo Aktywów Państwowych, ale my jako MON bardzo wspieramy te inicjatywy. Uważamy jako rząd polski, że jest to ogromna szansa również dla polskiego przemysłu zbrojeniowego. Chcę państwu powiedzieć, że środki finansowe, które są położone na stole i będą położone na stole w UE, dotyczą zarówno firm państwowych, jak i firm prywatnych. Mówię oczywiście o stronie polskiej. Jako MON traktujemy absolutnie w sposób równy i państwowy, i prywatny przemysł zbrojeniowy. Dla nas liczy się koszt i efekt, czyli dla nas liczy się przede wszystkim to, żeby polski przemysł zbrojeniowy się rozwijał. To jest po pierwsze. A po drugie, żeby armia polska miała najlepszy produkt, za najlepszą cenę.

Przypomnę tylko, że konkurencyjność musi być na rynku polskim, bo jeżeli ta konkurencyjność jest, to wtedy są również możliwości eksportowania naszego sprzętu. Jeżeli ceny tego sprzętu są dobre, to jest możliwość jego eksportu poza granice Polski na terenie UE czy poza teren UE. Tu jest też taka kwestia, że przekonujemy również poszczególne państwa, poszczególne Ministerstwa Obrony Narodowej w poszczególnych państwach UE, że warto zainteresować się firmami polskimi, warto zainteresować się sprzętem wojskowym, który jest produkowany w naszych firmach. Zakładamy również koalicje zakupowe, tak żeby razem wspólnie kupować w polskim przemyśle zbrojeniowym.

I teraz bardzo proszę panią dyrektor Trzpil-Halotę o odpowiedź na pozostałe pytania.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Bezpieczeństwa Międzynarodowego Ministerstwa Obrony Narodowej Magdalena Trzpil-Halota:

Dziękuję bardzo, panie ministrze.

W uzupełnieniu tego, co pan minister powiedział, może przedstawię szersze tło, które nam przyświecało, kiedy prowadziliśmy rozmowy i przedstawialiśmy nasze postulaty w Brukseli.

Zacznę od tego, że przede wszystkim traktujemy wymiar obrony UE jako komplementarny i uzupełniający wobec wysiłków, które podejmujemy na forum NATO. Oceniamy, że rozporządzenie SAFE będzie takim mechanizmem, ponieważ jednak jego głównym celem jest to, żeby stymulować dodatkowo przemysł europejski, budować tym samym współpracę europejską i – odpowiadając na pytanie pana przewodniczącego – tym samym budować i wzmacniać interoperacyjność.

Natomiast traktujemy też ten mechanizm jako dodatkowy do katalogu narzędzi, którymi dysponujemy, jak na przykład Fundusz Wsparcia Sił Zbrojnych, który w dużej mierze, jak wiemy, finansuje modernizację naszych sił zbrojnych w oparciu o przemysł amerykański czy koreański. Natomiast w zakresie otwarcia na inne kraje niż europejskie czy też te stowarzyszone mechanizm SAFE przewiduje taką możliwość, ponieważ poprzez zawarcie umowy o współpracy z UE jest możliwość otwarcia tego mechanizmu także na inne państwa. I tutaj najlepszym przykładem jest Wielka Brytania, bo ten kierunek też nas bardzo interesuje ze względu na nasz wysiłek modernizacyjny. Będziemy tu więc też dążyć do tego, żeby te programy, które realizujemy wspólnie z Wielką Brytanią, docelowo także mogły być włączane do współfinansowania czy finansowania z mechanizmu SAFE. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję bardzo, panie ministrze, pani dyrektor.

Na tym wyczerpaliśmy listę posłów. Nie widzę więcej zgłoszeń. W związku z tym chciałbym zaproponować następującą konkluzję: **Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w trybie art. 8 ust. 2 dokument o sygnaturze COM(2025) 122 wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Na tym zamykam rozpatrywanie punktu trzeciego.

Przechodzimy do punktu czwartego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych, które odbędzie się w dniu 27 maja 2025 r., w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach.

Informuję, że w agendzie Rady znajduje się dokument COM(2025) 136, który będzie rozpatrywany na posiedzeniu Komisji o godzinie 13.00. Rząd reprezentuje pan minister Ignacy Niemczycki, sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Ignacy Niemczycki:

Szanowny panie przewodniczący, szanowni panowie posłowie, szanowne panie posłanki, na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych w maju będziemy mieli dwa dokumenty legislacyjne. Pierwszy z nich to jest przyjęcie podejścia ogólnego do rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie tzw. CBAM. To jest element pakietu uproszczeniowego Omnibus 1, o którym, wydaje mi się, już z państwem rozmawialiśmy. Projekt stanowiska do rozporządzenia CBAM był prezentowany na Komisji dwa tygodnie temu przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Od tego czasu to stanowisko nie uległo zmianie, więc tylko się odwołam do tej dyskusji, która była.

Drugi punkt legislacyjny to jest zaplanowane przyjęcie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie norm emisji CO₂ dla pojazdów osobowych i dostawczych. Jak panie i panowie posłowie mogliście słyszeć, w UE trwa namysł nad koniecznymi zmianami, tak żeby sektor motoryzacyjny wzmocnić, a nie osłabić. Projekt stanowiska wobec tego konkretnego rozporządzenia zostanie państwu dzisiaj o godzinie 13.00 przedstawiony przez resort wiodący, Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Nie chciałbym się więc jakoś bardzo rozwodzić. Natomiast zapowiem, że popieramy przyjęcie przedmiotowego rozporządzenia, ponieważ uważamy, że da to więcej elastyczności producentom samochodów, więcej czasu, żeby dostosować się do unijnych przepisów, unijnych norm. Mamy zatem krok w dobrą stronę i popieramy takie rozwiązanie. Myślę, że merytoryczna dyskusja o tym to godzina 13.00 i przedstawiciel resortu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję serdecznie, panie ministrze.

Otwieram dyskusję.

Zgłasza się pan przewodniczący Szynkowski vel Sęk. Proszę bardzo.

Poseł Szymon Szynkowski vel Sęk (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Panie ministrze, mamy przedostatni miesiąc, samą końcówkę naszej prezydencji. Pan minister Szłapka, jak rozumiem, prowadzi kolejne posiedzenia Rady ds. Ogólnych. Na marginesie zapytam, czy pan minister osobiście jeździ na Radę ds. Ogólnych, czy też pan bądź pani wiceminister zastępują go w prowadzeniu GAC? Ale to jest pytanie na marginesie. To nie jest rzecz kluczowa.

Natomiast zasadnicze pytanie jest takie, czy korzystając z tego, że prowadzimy Radę ds. Ogólnych, postawiliśmy tam w agendzie jakiejkolwiek własne sprawy? To znaczy nie to, co wynika z kalendarza, tylko czy przedmiotem Rady ds. Ogólnych przez ostatnie pięć miesięcy, a może jeszcze przez najbliższy miesiąc jest jakaś sprawa, którą wyjęliśmy z szuflady i położyliśmy w agendzie, dlatego że nam na niej zależy? Proste pytanie.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję.

Czy są inne zgłoszenia? Nie widzę. Zamykam listę mówców.

Panie ministrze.

Sekretarz stanu w KPRM Ignacy Niemczycki:

Dziękuję bardzo.

Kto jeździ na GAC? Jeździ pan minister Adam Szłapka.

Co do stawiania na Radzie ds. Ogólnych punktów, które są dla nas ważne, to jak pan minister, pan poseł wie, na Radzie ds. Ogólnych bardzo często omawiamy rady europejskie. Zresztą tu akurat w punktach nielegislacyjnych będzie podobnie i to jest ta przestrzeń, gdzie możemy najczęściej podnosić rzeczy dla nas ważne. Zatem podnosiliśmy kwestie związane z obronnością, podnosiliśmy kwestie związane na przykład z naszą niezgodą na rzeczy związane z paktem migracyjnym. To jest taki mechanizm, który możemy najczęściej wykorzystywać. Rada ds. Ogólnych, co uważam za ważne, zajmuje się procesem praworządnościowym, art. 7, jak państwo świetnie wiecie. Tutaj też intencją polskiej prezydencji było to, żeby te rozmowy potraktować poważnie.

Najważniejszą rolę Rada ds. Ogólnych odgrywa przy przygotowywaniu posiedzeń Rady Europejskiej. To jest ta przestrzeń, gdzie staramy się kształtować debatę, bo jak pan poseł wie, w samej Radzie Europejskiej już prezydencja nie obowiązuje. To nam więc daje możliwość wpływu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję, panie ministrze.

Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych w dniu 27 maja br. w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy. Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do dokumentu o sygnaturze COM(2025) 87, natomiast w stosunku do dokumentu COM(2025) 136 Komisja postanowiła nie zajmować stanowiska. Sprzeciwu nie widzę. W związku z tym na tym zamykam rozpatrywanie punktu czwartego. Dziękuję, panie ministrze.

Przechodzimy do rozpatrzenia punktu piątego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych Unii Europejskiej na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, które odbędzie się w dniu 26 maja 2025 r., w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach.

Uprzejmie informuję, że w agendzie Rady znajduje się dokument, który nie był rozpatrywany przez Komisję. Rząd reprezentuje pan minister Jacek Czerniak, sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Jacek Czerniak:

Bardzo serdecznie dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, kilka informacji, które dotyczą tego punktu.

Otóż, 14 maja br. Komisja Europejska przedstawiła pakiet uproszczeń dotyczący wspólnej polityki rolnej. Jaki ten pakiet jest? Czego dotyczy? Otóż w jednym zdaniu można powiedzieć, że dotyczy uproszczenia przepisów, ograniczenia obowiązków zarówno dla rolników, jak i dla administracji krajowej, a także, co bardzo ważne z punktu widzenia i rolnictwa, i ministerstwa – wzmocnienia konkurencyjności sektora rolno-spożywczego.

Szanowni państwo, uproszczenie wspólnej polityki rolnej to jeden z priorytetów naszej prezydencji. O tym mówił premier, pan Donald Tusk. Propozycje uproszczeń już przedyskutowaliśmy jako prezydencja w styczniu na Radzie. Państwa członkowskie zgłosiły określone uwagi do tego pakietu. Przekazaliśmy te uwagi oczywiście do Komisji Europejskiej i one są obecnie szczegółowo analizowane. Pakiet uproszczeń dotyczących WPR dotyczy m.in. rozwiązań służących uproszczeniu niektórych wymogów dla rolników, a z punktu widzenia rolników jest to bardzo istotne, szczególnie zaś tych prowadzących działalność na mniejszym areale, zwiększenia wsparć dla małych gospodarstw oraz zwiększenia elastyczności dla państw członkowskich w zarządzaniu planami strategicznymi WPR.

Z naszej strony, ze strony polskiej, po pierwsze, pozytywnie oceniamy umożliwienie wprowadzenia nowej płatności w ramach ekoschematu. Jest to realizacja wymogów w ramach normy GAEC 2, czyli ochrona torfowisk i obszarów podmokłych. Z zadowoleniem przyjmujemy również te uproszczenia, które są w planie strategicznym, wprowadzenie i zatwierdzenie tych zmian we właśnie wspomnianym przeze mnie planie, chociaż naszym zdaniem niektóre regulacje wymagają pewnych doprecyzowań.

Szanowni państwo, pozytywną zmianą, która nastąpiła, jest zwiększenie poziomu wsparcia w ramach płatności dla małych gospodarstw, z kwoty 1250 euro do kwoty 2500 euro, które wychodzą naprzeciw niektórym postulatam czy oczekiwaniom państw członkowskich. Pozytywnie oceniamy również proponowane zmiany dotyczące trwałych użytków zielonych, TUZ-ów. Zmiany wprowadzają korzystne rozwiązania dla rolników.

Z ostrożnością, żeby nie było wszystko pozytywnie, podchodzimy do propozycji wprowadzenia nowych instrumentów kryzysowych, które zostały zaproponowane zarówno w pierwszym, jak i drugim filarze WPR. W szczególności w związku z faktem, że ewentualne wprowadzenie tego wsparcia nie wiąże się – właśnie tutaj jest ten problem – z dodatkowym wsparciem finansowym.

Szanowni państwo, jako prezydencja, jako Polska dołożymy wszelkich starań, aby wypracować jak najkorzystniejsze rozwiązania i żeby one weszły w życie jak najszybciej. Obecnie trwają przygotowania, prace nad stanowiskiem rządu w aspekcie projektu uproszczeń proponowanych przez Komisję Europejską. Zostanie ono opracowane i przedstawione Wysokiej Komisji zgodnie z ustawą o współpracy między parlamentem a rządem w kwestiach związanych z członkostwem Polski w Unii Europejskiej. Dziękuję bardzo za uwagę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję, panie ministrze.

Otwieram dyskusję.

Nie widzę żadnych zgłoszeń, w związku z tym stwierdzam, że **Komisja rozpatrzyła informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 27 maja br. w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy. Komisja postanowiła nie zajmować stanowiska w stosunku do dokumentu o sygnaturze COM(2025) 236.** Sprzeciwu nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu piątego.

Przechodzimy do punktu szóstego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu, z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r., komunikatu Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: „Wizja dla rolnictwa i żywności. Wspólne kształtowanie unijnego sektora rolnego i spożywczego atrakcyjnego dla przyszłych pokoleń”, COM(2025) 75 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.

Rząd reprezentuje również pan minister Jacek Czerniak. Bardzo proszę pana ministra o zabranie głosu.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Czerniak:

Ponownie bardzo serdecznie dziękuję, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, szanowni państwo, przyjęty przez Komisję Europejską pakiet „Wizja dla rolnictwa i żywności” jest bardzo istotnym elementem polityki długoterminowej, a ten długi termin to jest określenie rozwoju sektora rolno-spożywczego do roku 2040. Wizja zawiera wiele elementów i propozycji, które oceniamy pozytywnie, natomiast uważamy, że podczas prezentowania tej wizji i dyskusji niektórym elementom właśnie nie poświęcono wystarczająco dużo uwagi.

Jakie to są elementy? Naszym zdaniem to przede wszystkim finansowanie wspólnej polityki rolnej czy kwestia rozszerzenia Unii Europejskiej. W czasie naszej prezydencji przeprowadzono szereg dyskusji na temat wizji. Celem tej dyskusji jest umożliwienie państwom członkowskim zaprezentowania własnych poglądów, stanowisk dotyczących tej kwestii i oczywiście wypracowanie wspólnego stanowiska związanego z tą sprawą. Ważnym elementem tej dyskusji, proszę państwa, jest priorytet, który jest jednym z siedmiu priorytetów naszej prezydencji, a ten priorytet to jest zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego.

Nie muszę państwa przekonywać, jak ważny to jest priorytet, bo ma zasadniczą rolę chociażby w kontekście funkcjonowania MRiRW. Pamiętajmy, że ta wizja miała się opierać na wypracowanym raporcie z dialogu strategicznego. Ten raport z dialogu strategicznego był różnie oceniany. Różne elementy tego dialogu były prezentowane. Pozytywnie odbieramy, że przede wszystkim w tej wizji skupiono się, po pierwsze, co mówiłem, na bezpieczeństwie żywnościowym, konkurencyjności i odporności europejskiego rolnictwa.

Szanowni państwo, z naszej też strony jako ministerstwa uważamy, że ważną kwestią, która jest przedstawiona w tej wizji, jest dialog. Dialog, który musi się odbywać na szczeblu z rolnikami. Sprawy, które dotyczą rolników, muszą być przedyskutowane właśnie z nimi, a nie narzucane, że tak powiem, z góry. Również kwestia przyszłego budżetu rolnego to jest sprawa, która jest istotna z punktu widzenia tejże wizji. Jest takie stanowisko wszystkich ministrów rolnictwa, że to jest jedna z najważniejszych spraw, której ten budżet powinien być dedykowany. Rolnictwo to jest ważne zadanie, które musi być w ramach tych celów rolniczych zrealizowane przez ten budżet.

Jeśli chodzi o założenia, jak ma wyglądać wspólna polityka rolna, to stoimy na stanowisku, i to jest potwierdzone, że ma się opierać na dwóch filarach. I oczywiście to, co mówiłem wcześniej, z odpowiednim, ambitnym budżetem do tych wyzwań, jakie będą musiały być uwzględnione w tej właśnie polityce rolnej. A to m.in. kwestie zmiany klimatu czy też wzrost kosztów produkcji oraz kolejne rozszerzenie Unii Europejskiej. Na pewno kwestią pozytywną, która spotykała się z powszechną aprobatą, jest sprawa uproszczenia WPR. Wszyscy to potwierdzają. Nie ma tu rozbieżności.

Również my jako Polska i inne państwa członkowskie z zadowoleniem przyjęliśmy fakt, że w wizji utrzymano płatności bezpośrednie jako kluczowy instrument wsparcia dochodów rolniczych, także po 2027 r. Bo przypominam, że to właśnie będzie dyskusja o wspólnej polityce rolnej po 2027 r. Oczywiście ważną kwestią są również wyzwania demograficzne, bo wiemy, jak wygląda polska wieś, jak wygląda przekazywanie gospodarstw, jakie to są istotne sprawy z punktu widzenia obszarów wiejskich. Konieczność zapewnienia następstwa pokoleniowego w rolnictwie jest kwestią bardzo istotną i to również jest poddane pod mocną uwagę.

Szanowni państwo, państwa członkowskie w tej dyskusji są zgodne, że musi być zwiększona konkurencyjność rolnictwa oraz zrównoważony rozwój, który dotyczy tej kwestii. Podkreśla się tu więc, że trzeba znaleźć właściwą równowagę między konkurencyjnością sektora a środkami na rzecz zmniejszenia wpływu na klimat i środowisko. Oczywiście również nowe technologie, innowacje to kwestie bardzo istotne z punktu widzenia produkcji rolnej. Wiedza, synergia nauki i praktyki to są kwestie, które są dzisiaj realizowane przez szkolenia, doradztwo rolnicze, oczywiście zwiększenie znaczeń badań naukowych. Jak ważny jest sektor zwierzęcy, również zdajemy sobie sprawę, bo ten sektor wymaga dostosowania do indywidualnych modeli produkcji. Chodzi też oczywiście o transformacje w kierunku zrównoważonej produkcji oraz reagowanie na pojawiające się wyzwania.

W kontekście rozwiązań na rzecz klimatu i środowiska we wspólnej polityce rolnej pozytywnie oceniamy także zapowiedź odejścia od nadmiernej regulacji warunków uzyskania wsparcia. Działania powinny być związane z zachętą, a nie narzuceniem konkretnych rozwiązań, co jest istotne z tego punktu widzenia, żeby te rozstrzygnięcia nie ograniczały produkcji, a zwiększały właśnie konkurencyjność gospodarstw. Ważne jest też, że państwa członkowskie wskazywały,

że wspólna polityka rolna nie powinna być jedynym instrumentem wsparcia obszarów wiejskich, bo dzisiaj ta sytuacja na obszarach wiejskich, jak wiemy, się zmienia. Podkreślano również potrzebę, żeby ta polityka była finansowana z innych polityk, m.in. z polityki spójności.

Konkludując, chciałem podkreślić, że prowadzona dyskusja na forum Unii Europejskiej nad wizją dla rolnictwa i żywności jest zasadniczym elementem dialogu na temat przyszłości europejskiego rolnictwa i europejskiej polityki rolnej. Jest to bardzo ważna kwestia, ponieważ, jak powiedziałem, będzie prowadzona dyskusja nad zmianą wspólnej polityki rolnej po roku 2027. Dziękuję państwu za uwagę.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Serdecznie dziękuję, panie ministrze.

Czy ktoś z pań lub panów posłów chciałby zabrać głos? A, jeszcze sprawozdawca, OK. Sprawozdawcą jest pan poseł Sławomir Zawisław. Na początku oddam głos panu posłowi, a później otworzę dyskusję.

Poseł Sławomir Zawisław (PiS):

Wysoka Komisjo, panie ministrze, omawiany dokument jest komunikatem dotyczącym wizji dla rolnictwa i żywności. Mimo tego, że jest zbiorem refleksji dotyczących przyszłości rolnictwa i żywności w UE, jest dokumentem istotnym z uwagi na przyszłościową strategię długoterminową UE, określającą kierunki rozwoju sektora rolno-spożywczego.

Oczywiście mam świadomość, że ten komunikat jest dokumentem konsultacyjnym i te tematy będą jeszcze relacjonowane poprzez podnoszenie różnych innych aktów czy dokumentów w UE, ale chciałbym powiedzieć, że ten dokument, który jest prawidłowo, w pewien sposób, sporządzony pod kątem oceny bardzo wielu kierunków funkcjonowania rolnictwa, jest dokumentem, który już w tym momencie powinien pobudzić do dyskusji, przygotowania się merytorycznego bardzo wiele środowisk, krajów, ministerstw, instytucji, także rolników. Toczona się bowiem w przyszłości dyskusja będzie miała bardzo istotny wpływ na to, czy UE będzie miejscem, w którym rolnictwo jest atrakcyjne dla przyszłych pokoleń, a sektor rolno-spożywczy jest konkurencyjny, odporny, dostosowany do przyszłych wyzwań i sprawiedliwy.

Ten komunikat nie wywołuje w tym momencie bezpośrednich skutków społecznych, gospodarczych ani finansowych dla naszego kraju, a także, ponieważ nie jest projektem aktu ustawodawczego, nie podlega ocenie pod względem zgodności z zasadą pomocniczości. Czyli możemy podyskutować. W związku z tym, tak jak mówiłem wcześniej, ten dokument, podnoszący w słusznych kierunkach, w wielu tematach ważne kwestie dotyczące rolnictwa, charakteryzuje się tym, że zauważa to, co jest istotne w kontekście tego, co powiedział pan minister Czerniak, że ważny jest dialog. W tym dokumencie podkreślono, że brak stabilności, pewności co do przyszłości zawodowej uniijnych rolników doprowadził do szeroko zakrojonych protestów w UE. Dlatego więc Unia Europejska musi uznać kluczową rolę, jaką rolnicy odgrywają w naszym życiu i źródłach utrzymania, musi ożywić konkurencyjność, zwiększyć atrakcyjność tego zawodu, tak aby rolnicy mogli prosperować, wprowadzać innowacje, dostarczać wielu korzyści naszemu społeczeństwu dziś, jutro i w perspektywie do 2040 r., bo ten zakres czasowy dotyczy tego dokumentu.

To jest oczywiście zgodne z moimi poglądami, z poglądami wszystkich tych, którzy się troszczą o prawidłowy rozwój rolnictwa. Mogę tylko zaznaczyć, pamiętając, że to jest dokument konsultacyjny, że te fajne zapisy nie współgrają z zauważoną chyba też przez pana ministra sprawą ważności budżetu wspólnej polityki rolnej czy pewnych elementów z nim związanych. I to jest temat troszeczkę utrudniający w tym momencie taką do końca merytoryczną dyskusję w tych sprawach. Bo budżet, wiadomo, pieniądze są bardzo istotne. Nie zauważam jednak, żeby w kontekście takiego szerszego spojrzenia, na poły też globalnego, bo ten wyraz też występuje w tym dokumencie... Nie ma oceny umowy z Mercosurem i nie ma też odniesienia się do końca do kwestii importu żywności z Ukrainy do UE. Ukrainy, która w tym momencie nie jest członkiem UE, a jednak zdaniem rolników polskich żywność sprowadzana z Ukrainy czy z innych krajów spoza UE bardzo obniża opłacalność produkcji. Do tego jeszcze wróć.

Oczywiście słuszny jest kierunek, który mówi o tym, że trzeba eliminować występujące utrudnienia w działalności rolniczej na terenie UE. Dlatego cieszę się, że jest w miarę konkretny zapis, że rolnicy powinni być przedsiębiorcami i dostawcami nieobciążonymi zbędną biurokracją lub regulacjami. Tu, rozumiem, Komisja Europejska zobowiązuje się w drugim kwartale 2025 r. zaproponować kompleksowy pakiet uproszczeń obecnych ram prawnych w dziedzinie rolnictwa.

To jest ważna deklaracja, oby spełniona i oby spełniona w sposób uczciwy. I tak samo w 2025 r. KE zainicjuje zaktualizowany plan działania UE na rzecz obszarów wiejskich, który zostanie skonsolidowany z projektami, inicjatywami, działaniami w ramach wielu strategii UE w odpowiedzi na nowe priorytety polityki europejskiej na okres po 2027 r.

Wracając do kosztów, jest tam też zapis, który mówi, że praktyki polegające na systematycznym zmuszaniu rolników do sprzedaży poniżej kosztów nie będą tolerowane. Tu właśnie, tak jak wcześniej mówiłem, brak jest konkretniejszych wskazań, chociażby na razie kierunkowych. A tak jak powiedziałem, gorsza sytuacja rolników, którzy nazbyt często sprzedają produkty poniżej kosztów, m.in. z uwagi na sprowadzanie do UE produktów zewnętrznych... Ta kwestia jest ważna.

Nie wchodząc w bardzo szeroką ocenę tego dokumentu, który jest, tak jak powiedziałem, poprawnie sporządzony i opisany, chciałbym powiedzieć tak. Z jego treści wywnioskowałem, że na etapie jego sporządzania korzystano z różnych dyskusji w ramach UE w różnych gremiach, m.in. ze wskazań prezydencji belgijskiej w 2022 r. W kontekście tego założenia, które chyba w rządowym stanowisku jest zapisane, że konkretna dyskusja, która powinna się zakończyć za czasów prezydencji polskiej w UE... Popierając stanowisko ministra zdrowia, o którym jeszcze wspomnę, chciałbym, żeby rząd polski jednak podjął bardzo aktywną pracę w tym kierunku, żeby to stworzenie nowej wizji przyszłego rolnictwa w UE było zgodne z interesem wszystkich Europejczyków, żeby było wynegocjowane w ramach dialogu, myślę, że zarówno między państwami, jak i grupami, które zechcą się w tym temacie wypowiadać.

Tym bardziej to jest istotne, oprócz zapisu zauważającego protesty rolnicze, że wspomniana Rada ds. Rolnictwa i Rybołówstwa – już pan minister mówił troszeczkę na ten temat – rozmawiała, ale wiemy, że ministrowie do spraw rolnictwa na początku maja tego roku w kontekście dofinansowania wspólnej polityki rolnej stwierdzili, że powinna ona mieć osobny budżet oparty na dwóch filarach i powinna być utrzymana w takim zakresie organizacyjnym – nazwę to w ten sposób – jak teraz w budżecie UE. Parlament Europejski też 7 maja w rezolucji dotyczącej wspólnych ram finansowych po 2027 r. odrzucił pomysł Komisji dotyczący powielenia modelu jednego planu krajowego na państwo członkowskie, czyli być może takiej sugestii, że wszystkie należne środki danego państwu będą wrzucone w jeden koszyk, a państwo będzie z nich korzystało w dowolny sposób. W obliczu dyskusji toczonej wcześniej odnośnie do planu dozbrojenia Europy według mojej opinii przynosi to pewne obawy umniejszenia kwot pieniędzy dla rolnictwa.

Mamy tu też w ramach dialogu, jak myślę, jednorodne, zdecydowane stanowisko organizacji rolniczych, także polskich, także COPA CEGECA, które, z tego, co wiem, wystosowały w tej sprawie stosowne pismo. Nie popierają ewentualnych nowych zasad finansowania rolnictwa poprzez ewentualne łączenie funduszy, ustanawianie jednolitych krajowych planów budżetowych.

Pan minister mówił o stanowisku rządu. Zauważyłem, że rząd odnotował to ogólnikowe odniesienie się do kwestii na przykład rozszerzenia się UE i ma obawy, jeżeli chodzi o kwestie dotyczące wpływu integracji innych krajów z UE, mając tu na uwadze, myślę, także Ukrainę.

Kwestie dotyczące płatności bezpośrednich jako właściwego sposobu dofinansowania rolnictwa na tym etapie już omawiałem. Rząd niejako stoi na stanowisku, za głosem pana ministra Czerniaka, że ten budżet jest bardzo ważny i powinien być utrzymany. Ważne jest zauważenie, że proces wyrównania poziomu płatności bezpośrednich pomiędzy państwami członkowskimi trwa zbyt długo i powinien zostać jak najszybciej zakończony. Wierzę, że rząd skutecznie podniesie ten temat i go zakończy.

Teraz, jeżeli chodzi o te uwagi rządu w kierunku specyfiki polskiego rolnictwa, uważam, że też są słuszne i z tego tytułu przy ustanowieniu polityki rolnej całej Unii Europejskiej trzeba rzeczywiście także zadbać o specyficzną sytuację polskich rolników. Podzielam tu stanowisko rządu, że trzeba na to zwracać uwagę.

Moje wnioski z tego komunikatu. Oczywiście, tak jak powiedziałem, nie odnosi się on do tej niewygodnej kwestii, czyli przyszłego budżetu i zasobów potrzebnych do sfinansowania tego zestawu środków, ale stanowi dobrą podstawę do dyskusji na temat przyszłości europejskiego sektora rolno-spożywczego oraz wspólnej polityki rolnej po 2027 r. Komisarz unijny w swoim wystąpieniu słusznie proponuje rolnictwo jako kluczowy zasób strategiczny i filar europejskiej suwerenności, rozumiem, że państw narodowych. Rolników uznaje się również za przedsiębiorców, innowatorów, którzy odgrywają kluczową rolę w stawianiu czoła wyzwaniom klimatycznym, ochronie środowiska, wspieraniu biogospodarki i przyczynianiu się do rozwoju społeczności jako całości.

Komisja Europejska prawidłowo zdiagnozowała moim zdaniem również słabe strony sektora natury ekologicznej i demograficznej, przywracając na pierwszy plan kwestie dochodów gospodarstw rolnych, konkurencyjności, innowacji i wymiany pokoleń. Bardzo ważne dla rozwoju polskiej wsi są wyniki debat na temat wspólnej polityki rolnej, o których mówiłem, i wspomniany list otwarty COPA COGECA do przewodniczącej Komisji Europejskiej.

Proponuję więc, aby Komisja przyjęła do wiadomości stanowisko rządu z propozycją niejako zapisania pewnych kryteriów, rozwiązań, o które powinno się troszczyć w przyszłej debacie. Rozwiązania w ramach wspólnej polityki rolnej, w mojej opinii, w przyszłej perspektywie finansowej powinny zapewnić skuteczną realizację traktatowych celów wspólnej polityki rolnej, zachować w pełni wspólnotowy charakter tej polityki w wymiarze finansowym, zapewnić równe warunki konkurencyjności polskiemu rolnictwu na jednolitym rynku, w szczególności poprzez ujednolicenie wyrównania wysokości rekompensat płatności bezpośrednich za jednakowe wymogi stopnia elastyczności kompetencji krajowych w zakresie wdrażania wspólnej polityki rolnej w państwach członkowskich UE. Powinny niwelować różnice w rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich.

Poprawa spójności społeczno-gospodarczej powinna być nadal odzwierciedlona zarówno w wymiarze finansowym, programowym, jak i w proponowanym instrumentarium wspólnej polityki rolnej, powinna służyć rozwojowi małych i średnich gospodarstw rodzinnych, które m.in. decydują o żywotności obszarów wiejskich w UE, ich zrównoważonemu rozwojowi, który tworzy miejsca pracy. Rozwiązania powinny być prostsze i przejrzystsze zarówno dla beneficjentów tej polityki, jak i pozostałych obywateli UE oraz maksymalnie ograniczać koszty administracyjne i uwzględniać aspekty środowiskowe, klimatyczne, wykorzystując w pierwszym rzędzie efekty synergii z europejskim modelem rozwoju rolnictwa opartym na gospodarstwach rodzinnych, minimalizując negatywne skutki dla ich konkurencyjności międzynarodowej.

I ostatnie dwa punkty: uwzględniać zmiany innych polityk UE, które wpływają na warunki funkcjonowania rolnictwa, obszarów wiejskich, i, co ważne, uwzględniać aspekty zdrowotne żywności, zarówno kwestie jakości i bezpieczeństwa, ale również konieczność wspierania struktury spożycia odpowiadającej potrzebom zdrowotnym populacji mieszkańców UE. Dziękuję

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję bardzo panu posłowi za kompleksowe sprawozdanie.

Otwieram dyskusję. Zgłosił się pan poseł Grzyb.

Poseł Andrzej Grzyb (PSL-TD):

Ja tylko krótkie uwagi.

Po pierwsze, to rzadka okoliczność, kiedy stanowisko rządu jest tak zgodne ze stanowiskiem koreferenta albo odwrotnie: stanowisko koreferenta jest tak zgodne ze stanowiskiem rządu. To dobrze świadczy też o uwagach zgłoszonych przez polski rząd do tego komunikatu adresowanego do Parlamentu, Rady oraz Komitetu Regionów i Komitetu Ekonomiczno-Społecznego. Myślę, że powinniśmy więcej uwagi zwracać właśnie na organizacje takie jak Komitet Regionów i Komitet Ekonomiczno-Społeczny, bo one już przygotowały swoje stanowiska w zakresie WPR. Często pomijamy te stanowiska w debacie tutaj, w Sejmie. Nie mówię o rządzie, ale w Sejmie bardzo często je pomijamy.

Po drugie, słuszna bardzo uwaga, że ten komunikat jest wcześniejszy, niż będą przedłożone założenia WPR na lata 2028–2029, bo one pojawiają się dopiero na przełomie czerwca i lipca. Wtedy dopiero będzie można powiedzieć, jak rzeczywiście będzie wyglądała szczodrość w zakresie finansowania wspólnotowej polityki rolnej. Natomiast to, co jest optymistyczne, to zapowiedź komisarza Hansena, który powiedział, że utrzymujemy dwufilarowe finansowanie wspólnotowej polityki rolnej.

W chwili obecnej nawet nie jesteśmy w stanie do końca ocenić, jak ta zmiana, która nastąpiła w obecnym okresie finansowania, wpływa w szczególności na drugi filar. Dlaczego? Dlatego że z bieżącym rokiem kończymy praktycznie dziesięcioletni okres finansowania WPR według zasad, które były w poprzednim okresie finansowania, a sygnały, które mamy... Oczywiście liczby mówią, że jednak ten drugi filar został wybitnie zredukowany. Nie mamy w obecnej chwili, według obecnej wspólnotowej polityki rolnej, finansowania polityki spójności na obszarach wiejskich. Bo to, co jest w chwili obecnej, to jest przeniesienie regulacji ze względu na COVID-19 o trzy lata dłużej, niż planowano funkcjonowanie poprzedniej perspektywy finansowej.

Proszę państwa, jest więc wiele sygnałów ze strony w szczególności samorządów, że z obecnej perspektywy finansowej nie ma finansowania kwestii dotyczących na przykład budowy dróg, kanalizacji czy kwestii związanych z ochroną środowiska. Jednocześnie też w polityce spójności, tej ogólnej, cele związane z finansowaniem na obszarach wiejskich są bardzo silnie zredukowane. To wymaga zatem rzeczywiście silnego wsparcia.

Myślę, że drugi problem, na który powinniśmy zwrócić uwagę, to są, proszę państwa, te klęskowe sytuacje, w szczególności zaś związane z takimi chorobami jak ptasia grypa czy ASF. One rzeczywiście redukują potencjał filaru produkcji zwierzęcej. Jeżeli nie ustanowi się jakichś instrumentów wsparcia czy też jakiejś redukcji skutków tego, to będziemy z tym mieli duży kłopot, w szczególności jeżeli chodzi o produkcję zwierzęcą w zakresie trzody chlewnej, bo to jest szczególna specyfika stąd wynikająca. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję, panie pośle.

Czy są inne zgłoszenia? Pan minister chce się odnieść? Proszę bardzo, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiRW Jacek Czerniak:

Bardzo serdecznie dziękuję za tę dyskusję, ponieważ ona pokazuje, że strategicznie idziemy w jednym kierunku. Dziękuję za uwagi merytoryczne pana koreferenta, pana posła Zawisłaka. Dziękuję, że zgadzamy się w tym stanowisku państwa co do propozycji rządu, ponieważ wspólna polityka rolna jest ważnym instrumentem.

Przedstawiliśmy nasze zdanie. Cieszymy się również, że PE potwierdził w stanowisku, że wspólna polityka rolna powinna być w swoim rodzaju jedyna, powinna być finansowana dwufilarowo, więc ten kierunek jest opracowany. I tak jak pan poseł Sławomir Zawisłak powiedział, jesteśmy w trakcie konsultacji tego dokumentu. Odbywają się regularne dyskusje. Przeprowadziliśmy te dyskusje na Radzie i z organizacjami. Wszyscy jesteśmy w tej dyskusji. Natomiast, proszę państwa, zgodnie z inicjatywą legislacyjną, którą posiada Komisja Europejska, to KE przedstawi pakiet legislacyjny w lipcu i wtedy się odniesiemy do konkretnych propozycji rozwiązań prawnych. Dziękuję państwu za tę dyskusję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Bardzo serdecznie dziękuję panu ministrowi.

Nie widzę więcej zgłoszeń, wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: **Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat dokumentu o sygnaturze COM(2025) 75 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.** Sprzeciwu nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu szóstego. Bardzo dziękuję panu ministrowi.

Przechodzimy do punktu siódmego, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) 2021/691 w odniesieniu do wsparcia pracowników stojących w obliczu nieuchronnego zwolnienia w przedsiębiorstwach będących w trakcie restrukturyzacji, COM(2025) 140 wersja ostateczna i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP.

Rząd reprezentuje pan minister Jacek Karnowski, sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej. Bardzo proszę, panie ministrze, o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej Jacek Karnowski:

Dzień dobry.

Panie przewodniczący, szanowni panie posłanki i panowie posłowie, jestem w zastępstwie pani minister Moniki Sikory, gdyż ona zajmuje się Europejskim Funduszem Społecznym, ale tutaj jest mowa o Europejskim Funduszu Dostosowania do Globalizacji dla Zwalnianych Pracowników.

Jest to tzw. fundusz centralny, czyli fundusz, który jest dysponowany bezpośrednio przez Komisję Europejską. Zmiana, którą Komisja Europejska chce przyjąć, a którą popiera rząd RP, jest to zmiana powodująca przyspieszenie procedur. Chodzi o sytuację, żeby zrezygnować z konieczności ewentualnego zatwierdzania przez Parlament Europejski, Radę UE każdego wniosku oraz o to, żeby móc wspierać nie tylko te firmy, które zwolniły pracowników, ale też te, które mają zamiar zwalniać pracowników. Chodzi o firmy zwalniające ponad 200 osób.

Jeżeli chodzi o sytuację, która jest w Polsce, do tej pory z tego funduszu skorzystały takie firmy jak Fiat Auto Poland, SEWS (produkcja wiązek kabli), „Zamech” czy Huta Stalowa Wola oraz Cegielski. Skorzystały z tego w okresie aplikacji 2007–2013, gdyż w tej chwili mamy dość

dużo innych instrumentów finansowych z UE, m.in. Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, z którego te firmy mogą korzystać. Są to fundusze szybsze i łatwiejsze, gdyż wprowadzane bezpośrednio na terenie Polski przez MFiPR czy marszałków poszczególnych województw.

Popieramy to stanowisko i myślę, że przyjęty kierunek jest dobry. Popieramy także stanowisko strony związkowej. Była uwaga NSZZ „Solidarność”, żeby uwzględnić możliwość wzięcia pod uwagę stanowiska związkowców w czasie rozpatrywania wniosków. To tyle. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję, panie ministrze.

Posłem sprawozdawcą do tego dokumentu jest pan poseł Patryk Gabriel. W jego imieniu opinię przedstawi pani posłanka Karolina Pawliczak. Bardzo proszę panią poseł.

Posel Karolina Pawliczak (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Szanowni państwo, w UE istnieje już wsparcie dla osób, które tracą pracę w wyniku procesów globalnych. Jest to też element umowy społecznej opartej o zasadę subsydiarności. Zaproponowane zmiany idą z jednej strony w kierunku odbiurokratyzowania, choćby poprzez zniesienie konieczności zatwierdzania przez PE i Radę UE każdego wniosku o wsparcie z funduszu czy przyspieszenie procedur, a z drugiej zracjonalizowania tego wsparcia poprzez udzielanie wsparcia jeszcze przed momentem, kiedy osoby te tracą pracę. Wymaga to jednak doprecyzowania i dopracowania jednoznacznego wskazania szeregu interpretacji poszczególnych kwestii szczegółowych, na co wskazuje pan minister. Dodatkowo należy pozytywnie ocenić pomysł włączenia tego funduszu do środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Kwestia niskiego poziomu wykorzystania EFG oraz jego zakres, który jest bardzo zbliżony do EFS plus. Takie rozwiązanie zwiększy dostępność środków. Polska od 2013 r. nie składała wniosku o wsparcie. Jest to szczególnie korzystne dla naszego kraju. Radykalnie przyspieszy ich pozyskiwanie, co w obliczu niestabilności i zmienności otoczenia makroekonomicznego ma kapitalne znaczenie dla efektywności wykorzystania tych środków. Przyjęcie zmian ma szansę na przyniesienie pozytywnych skutków społecznych i gospodarczych ze względu na przyspieszenie wsparcia i jego rozszerzenie. Propozycje polskie mogłyby spowodować, że również polski wkład do budżetu funduszu, maksymalnie 5–7 mln euro na lata 2025–2027, mogłyby być wykorzystane przez polskich przedsiębiorców.

W związku z powyższym rekomenduję przyjęcie niniejszego stanowiska. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Krzysztof Truskolaski (KO):

Dziękuję, pani poseł.

Otwieram dyskusję.

Czy ktoś chciałby zabrać głos? Nie widzę.

Wobec tego chciałbym zaproponować następującą konkluzję: **Stwierdzam, że Komisja rozpatrzyła w trybie art. 7 ust. 4 dokument o sygnaturze COM(2025) 140 wersja ostateczna i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP. Komisja podzieliła stanowisko rządu.** Sprzeciwu nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie punktu siódmego.

Informuję, że na tym porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji i zapraszam państwa na godzinę 13.00 na kolejne posiedzenie.